

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

แต่เดิมนั้นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาถือว่าเป็นการคุ้มครองที่เกิดจากแนวความคิดว่าด้วยสิทธิตามธรรมชาติ โดยจะเป็นที่ยอมรับกันในสังคมสร้างสรรคงานว่าผู้สร้างสรรค์ที่เป็นผู้มีสิทธิโดยชอบจะได้ประโยชน์จากความพยายามของตน ผู้ที่เก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากงานอันสร้างสรรค์ของผู้อื่นโดยที่ตนไม่ได้ใช้ความพยายาม หรือไม่ได้เกิดจากแรงงานของตนย่อมถือว่าเป็นการเอาเปรียบผู้อื่นและถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิของผู้นั้นด้วย แต่การละเมิดดังกล่าวจะคำนึงถึงเฉพาะการละเมิดภายในประเทศเท่านั้น โดยไม่มีการคำนึงถึงการละเมิดระหว่างประเทศหรือระดับสากล ในสมัยต่อมาประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้มีความเกี่ยวข้องกับระหว่างประเทศมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นของสินค้าและบริการ ซึ่งถ้าหากไม่มีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเพียงพออาจทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมกับสินค้าคู่แข่ง เพราะสินค้าที่ละเมิดจะไม่มีต้นทุนค่าวิจัยและค่าพัฒนาสินค้าและค่าบริการนั้นๆ ประเทศที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว จึงได้มีการร้องขอให้ประเทศคู่ค้าของตนมีการให้คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสอดคล้องกับมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับกันในระดับสากล เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่การค้าเนติกิจการการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นผลประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวมนั่นเอง การให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานั้น โดยหลักแล้วไม่ได้หมายความถึง การคุ้มครองผลงานทางปัญญาประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่หมายความรวมถึง สิทธิทางกฎหมายที่มีอยู่เหนือผลงานทางปัญญาของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้น การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาจึงมีหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นการประดิษฐ์ต่างๆ ที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรหรือการสร้างสรรคผลงานด้านวรรณกรรมและศิลปกรรมที่จะได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์

การให้ความคุ้มครองงานสร้างสรรค์ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์นั้น จะเห็นได้ว่า กฎหมายลิขสิทธิ์ได้บัญญัติขึ้นครั้งแรกเพื่อเป็นการตอบสนองต่อการพัฒนาเทคโนโลยีประเภทหนึ่ง อันได้แก่ เทคโนโลยีการพิมพ์ ซึ่งถือว่าเป็นเทคโนโลยีที่รุ่งเรืองเป็นอย่างมากในสมัยนั้น แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาเกี่ยวกับการลอกเลียนงานดังกล่าว ได้เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้นักประพันธ์และเจ้าของงานวรรณกรรมต่างๆ จึงได้เรียกร้องให้มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุมการลอกเลียนงานดังกล่าว โดยการให้ความคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์นั้น ได้แบ่งออกเป็นสองประเภทใหญ่ๆ คือ ระบบลิขสิทธิ์ และระบบสิทธินักประพันธ์ ซึ่งระบบลิขสิทธิ์นั้น เป็นระบบที่ใช้กันในกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณีแบบประเทศสหราชอาณาจักร โดยมุ่งเน้นในการให้สิทธิเด็ดขาดแก่เจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อป้องกันมิให้มีการลอกเลียนงานนั้น ซึ่งการให้ความคุ้มครองในระบบนี้ได้รับการรับรองสิทธิในการนำงานอันมีลิขสิทธิ์ไปใช้ประโยชน์ โดยเจ้าของงานที่มีลิขสิทธิ์ทางเศรษฐกิจนี้อาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ แต่การให้ความคุ้มครองระบบสิทธิของผู้ประพันธ์ที่เริ่มต้นจากกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศฝรั่งเศส จะให้ความคุ้มครองสิทธิของปัจเจกบุคคลที่เป็นผู้สร้างสรรค์ โดยป้องกันมิให้มีการลอกเลียนงานโดยมิชอบ เนื่องจากการให้ความคุ้มครองระบบดังกล่าวเชื่อว่า ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิทางศีลธรรมที่จะควบคุมการใช้สิ่งที่เป็นผลผลิตจากสติปัญญาของตน ซึ่งโดยปกติบุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองภายใต้ระบบกฎหมายนี้คือ ผู้ที่สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น ส่วนบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ใช่ผู้สร้างสรรค์ แต่อาจเกี่ยวข้องในฐานะอื่น เช่น นักแสดง ผู้ผลิตสิ่งบันทึกเสียง หรือองค์กรแพร่ภาพแพร่เสียง จะไม่ได้รับความคุ้มครองในฐานะที่เป็นผู้สร้างสรรค์ หากแต่ได้รับความคุ้มครองในฐานะที่มีสิทธิข้างเคียง ซึ่งระบบลิขสิทธิ์ในกฎหมายคอมมอนลอว์ของประเทศสหราชอาณาจักรมิได้จำแนกความแตกต่างระหว่างลิขสิทธิ์กับสิทธิข้างเคียงเอาไว้ เหมือนกับระบบสิทธิของผู้ประพันธ์

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า กฎหมายลิขสิทธิ์เป็นกฎหมายที่มีพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับแต่ละยุคแต่ละสมัย และเพื่อให้งานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ได้รับความคุ้มครองอย่างเป็นประโยชน์ที่สุด ด้วยเหตุนี้จากการพัฒนากฎหมายลิขสิทธิ์และการแนวทางในการแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น แม้ว่าเจตนารมณ์ดั้งเดิมของกฎหมายลิขสิทธิ์คือเพื่อคุ้มครองงานวรรณกรรมและงานพิมพ์ ซึ่งเป็นงานที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความรู้และความบันเทิงเป็นสำคัญ แต่เนื่องจากกฎหมายลิขสิทธิ์ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองเทคโนโลยีไว้ แต่เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีมีการพัฒนามากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเหตุนี้กฎหมายลิขสิทธิ์จึงได้มีการให้ความคุ้มครองไปสู่งานประเภทอื่นๆ ด้วย เช่น งานดนตรีกรรม งานภาพยนตร์ สิทธิของนักแสดง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูล โทรคมนาคม เป็นต้น

สำหรับกรณีของการให้ความคุ้มครองงานประดิษฐ์ตามกฎหมายสิทธิบัตรนั้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายสิทธิบัตรได้ถูกบัญญัติขึ้นครั้งแรกใน ค.ศ. 1474 ที่รัฐเวนิซ (The Republic of Venice) แต่มีหลักฐานว่าระบบการให้สิทธิผูกขาดเพื่อตอบแทนการประดิษฐ์คิดค้นและการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาในประเทศได้มีก่อนหน้านี้แล้วเป็นเวลาช้านาน ตั้งแต่เมื่อ 500 ปีก่อนคริสตกาล โดยกฎหมายสิทธิบัตรในระยะแรกๆ จะเป็นสิทธิบัตรในการนำเข้า (Patent of Importation) ที่มีเจตนาเพื่อจูงใจให้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาในประเทศ อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับวิวัฒนาการของกฎหมายสิทธิบัตรนั้น ระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนานั้นแตกต่างกัน กล่าวคือ ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ตกเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตก ซึ่งในสมัยอาณานิคมสิทธิบัตรได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือตักตวงทรัพยากรธรรมชาติของประเทศกำลังพัฒนา วิธีการคือผู้ที่ต้องการได้รับสิทธิบัตรในประเทศอาณานิคมต้องไปยื่นขอรับสิทธิบัตรของประเทศแม่ เมื่อได้รับสิทธิบัตรแล้ว สิทธิบัตรที่ออกโดยประเทศแม่จะมีผลบังคับในประเทศอาณานิคมโดยอัตโนมัติ ในทางปฏิบัติบริษัทการค้าของประเทศตะวันตกได้ใช้สิทธิบัตรเป็นเครื่องมือผูกขาดตลาดการค้าของประเทศอาณานิคม เช่น บริษัทการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้สิทธิบัตรเป็นเครื่องมือผูกขาดการทำเหมืองแร่ทองคำในประเทศไนจีเรียและประเทศกานา เป็นต้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1986 ประเทศอุตสาหกรรมได้ผลักดันประเด็นเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเข้าสู่การเจรจาการค้าพหุภาคีรอบจอร์จทาวน์ของแกตต์ (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT) การนำประเด็นเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาเข้าสู่แกตต์นั้น มีเหตุผลสำคัญมาจากการที่ทรัพย์สินทางปัญญาได้กลายมาเป็นปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว เนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการแข่งขันในตลาดการค้าโลก และอาจกล่าวได้ว่า “ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าหรือความตกลงทริปส์” เป็นความตกลงที่ให้ความคุ้มครองเทคโนโลยีระดับสูงในทุกสาขา และประเทศกำลังพัฒนาได้ถูกบีบให้รับความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวโดยปริยาย หากประเทศเหล่านั้นต้องการจะเข้าร่วมองค์การการค้าโลกที่มีบทบาทและมีความสำคัญยิ่งในการค้าระหว่างประเทศในยุคปัจจุบัน การเชื่อมโยงเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเข้ากับเรื่องการค้าระหว่างประเทศภายใต้ความตกลงทริปส์นั้น ถือว่าเป็นความสำเร็จสูงสุดของประเทศที่พัฒนาแล้ว เนื่องจากมีผลทำให้ประเทศต่างๆ ต้องปรับปรุงและยกระดับการคุ้มครองสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ ให้เข้มงวดเทียบเท่ากับกฎหมายของประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นแม่แบบ และด้วยวิธีการเช่นนี้ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงสามารถทำให้การคุ้มครองสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปในแนวทางเดียวกันตามมาตรฐานที่กำหนดในความตกลงทริปส์

สำหรับกรณีของซอฟต์แวร์นั้น เมื่อซอฟต์แวร์ถือว่าเป็นผลงานทางปัญญาประเภทหนึ่ง ที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานทางปัญญาได้สร้างสรรค์ขึ้น โดยการสร้างสรรค์ผลงานดังกล่าวนั้น เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2489 เนื่องจากคอมพิวเตอร์เครื่องแรกของโลกได้ถือกำเนิดขึ้นและมีการพัฒนา ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จึงเข้ามามีบทบาทในสังคมอย่างรวดเร็วและทำให้ เศรษฐกิจมีการขยายตัว แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาเกี่ยวกับการทำซ้ำหรือดัดแปลงซอฟต์แวร์ยังถือว่าเป็น ปัญหาใหญ่สำหรับผู้ประกอบกิจการคอมพิวเตอร์หรือกลุ่มอุตสาหกรรม ประเทศอุตสาหกรรม จึงได้พยายามผลักดันให้ซอฟต์แวร์ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของกฎหมายลิขสิทธิ์ หรือกฎหมายสิทธิบัตร เป็นต้น เมื่อซอฟต์แวร์ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา จะเห็นได้ว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับฮาร์ดแวร์ที่ ให้ความคุ้มครองภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรไม่ค่อยมีปัญหามากนัก เพราะผลิตภัณฑ์ทางฮาร์ดแวร์ มีลักษณะที่เป็นรูปธรรมและตรวจสอบการละเมิดได้อย่างชัดเจน ส่วนทางด้านซอฟต์แวร์นั้น แม้ว่า ทางประเทศไทยจะยังไม่ได้จดทะเบียนสิทธิบัตร แต่ประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรปก็ได้ยินยอมให้ จดทะเบียนซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรแล้ว

สำหรับรัฐบาลไทยนั้น ให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ เนื่องจาก กฎหมายลิขสิทธิ์เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองในส่วนของการลอกเลียนแบบการแสดงออก ซึ่งความคิด กล่าวคือ กฎหมายลิขสิทธิ์จะให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ และ ป้องกันการลอกเลียนแบบซอฟต์แวร์ นอกจากนั้น ยังให้ความคุ้มครองในส่วนของ Source Code และ Object Code ด้วย และยิ่งไปกว่านั้นกฎหมายลิขสิทธิ์ยังให้ความคุ้มครองและปกป้องการละเมิดอื่น จึงแสดงให้เห็นว่า กฎหมายลิขสิทธิ์มีการคุ้มครองการแสดงออกของแนวความคิด แต่ไม่ได้ให้ ความคุ้มครองความคิด ดังนั้น กฎหมายลิขสิทธิ์จึงแสดงให้เห็นถึงการไม่ขัดขวางการสร้างสรรค์ ซอฟต์แวร์เพื่อสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ที่มีความคิดมาจากซอฟต์แวร์เดิมที่ได้มีผู้สร้างสรรค์มาก่อน ทั้งนี้ เนื่องจากการแสดงออกซึ่งความคิดกับแนวความคิดเป็นสิ่งที่แยกออกจากกัน โดยสิ้นเชิง ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ แต่อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศได้มีการให้ความคุ้มครองแก่สิทธิบัตร การประดิษฐ์ ในรูปของผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีที่มีซอฟต์แวร์เป็นส่วนประกอบ ซึ่งมีลักษณะของ การทำงานที่แก้ไขปัญหอย่างใดอย่างหนึ่งได้ และบางประเทศยังให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ แม้ว่าจะไม่ได้เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ใดๆ ก็ตาม ซึ่งส่วนมากจะปรากฏอยู่ในรูปของ ซอฟต์แวร์ที่ใช้กับวิธีการทางธุรกิจ แต่สำหรับประเทศไทยอาจจะมีการอนุโลมให้สิทธิบัตรแก่ การประดิษฐ์ที่มีการทำงานของซอฟต์แวร์เป็นส่วนประกอบเท่านั้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

แนวโน้มในการออกพระราชบัญญัติสิทธิบัตรเกี่ยวกับซอฟต์แวร์เพื่อบังคับใช้ใน ประเทศไทยนั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า ประเทศไทยมีความพร้อมสำหรับการบังคับใช้ พระราชบัญญัติสิทธิบัตรเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

1) เนื่องจากกฎหมายสิทธิบัตรเป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองแก่การประดิษฐ์หรือการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร เมื่อซอฟต์แวร์ถือว่าเป็นเทคโนโลยี ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับในยุคปัจจุบัน ปัญหาของการให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ จึงถือว่าเป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศ ที่กำลังพัฒนาก็ตามต่างต้องให้ความสนใจ ในปัจจุบันปัญหาเรื่องการละเมิดซอฟต์แวร์ถือว่าเป็นภัยคุกคามที่ใหญ่มากสำหรับเจ้าของซอฟต์แวร์หรือผู้เขียนซอฟต์แวร์เองก็ตาม เพราะการพัฒนา ซอฟต์แวร์ถือว่าเป็นการพัฒนาที่ต้องใช้เงินลงทุนในจำนวนที่สูงมาก แต่จ่ายต่อการทำซ้ำหรือ คัดแปลง ด้วยเหตุนี้ เพื่อป้องกันการทำซ้ำหรือคัดแปลงซอฟต์แวร์ แต่ละประเทศจึงต้องให้ ความสำคัญในการให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ หรือแม้แต่ประเทศไทยเองก็ตาม โดยผู้เขียนขอเสนอ แนวทางป้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

ประการแรก เนื่องจากระบบสิทธิบัตรให้ความคุ้มครองที่เข้มแข็ง กล่าวคือ ถ้ามี นักพัฒนาซอฟต์แวร์สองคนสามารถพัฒนาซอฟต์แวร์ที่มีคุณสมบัติของการปฏิบัติงาน อย่างเดียวกันได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งกันและกัน หากทั้งสองคนนั้นเขียน Code ขึ้นมาเองโดยอิสระ ไม่ได้ลอกเลียนแบบกันและกัน แต่สำหรับกรณีของกฎหมายสิทธิบัตรนั้น หากซอฟต์แวร์ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายสิทธิบัตร องค์ประกอบที่เป็น Technical Solution และ Functional Element ต่างๆ ก็จะอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมายด้วย ผลคือนักพัฒนาซอฟต์แวร์จะไม่สามารถผลิต ซอฟต์แวร์ที่มี Function หรือ Technical Solution แบบเดียวกันได้ แม้ว่าต่างคนจะต่างเขียน Code ขึ้นมาก็ตาม ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรนั้น เป็นการให้ความคุ้มครองที่มีความเข้มแข็งกว่าการให้ความคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ จึง สามารถป้องกันมิให้ผู้อื่นลอกเลียนแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้ความคุ้มครอง ซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตร

ประการที่สอง การเปิดเผยสิทธิบัตรในกระบวนการขอขึ้นสิทธิบัตร อำนาจประโยชน์ ให้ผู้อื่นได้เรียนรู้เทคโนโลยีตามสิทธิบัตรนั้นๆ ได้ และอาจจะทำให้เกิดความคิดในการประดิษฐ์ ที่ต่อยอดของเดิมต่อไป

ประการที่สาม เกี่ยวกับอายุการคุ้มครองซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตร จะเห็นได้ว่าตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2537 มาตรา 19 ได้บัญญัติเรื่องอายุความของซอฟต์แวร์ไว้เป็นเวลายาวนานมาก โดยให้ความคุ้มครองตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์และต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตาย แต่ในความเป็นจริงแล้วซอฟต์แวร์จะมีอายุการใช้งานอยู่เพียง 2-3 ปีเท่านั้น ประกอบกับประเทศไทยเราเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายกฎหมายลิขสิทธิ์จึงน่าจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาซอฟต์แวร์ของประเทศไทย ดังนั้นจึงมีความเห็นว่า หากมีบทบัญญัติซอฟต์แวร์ไว้ในกฎหมายสิทธิบัตรย่อมเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยเราซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนามีการพัฒนามากขึ้น

2) การคุ้มครองซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรนั้น อาจเหมาะสมในประเทศที่มีความพร้อมด้านบุคลากร และมีนักประดิษฐ์ที่มีความสามารถทางเทคโนโลยีจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามสำหรับประเทศไทย ในอนาคตประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศที่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่สูงขึ้น ความจำเป็นในการที่ต้องให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์อาจเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับในการ ให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตร ทางภาครัฐ และเอกชนควรร่วมพิจารณาว่าควรมีการปรับปรุงระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทย โดยกระตุ้นให้เกิดการประดิษฐ์คิดค้นงานใหม่ๆ ในหมู่ของคนไทยและช่วยให้สังคมสามารถพัฒนาไปสู่สังคมสารสนเทศได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตาม ระบบทรัพย์สินทางปัญญาในอนาคตของประเทศไทยจะต้องสอดคล้องกับเศรษฐกิจ และ โครงสร้างเศรษฐกิจ และระดับการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศไทย เพราะหากคุ้มครองมากเกินไปแทนที่จะเป็นประโยชน์กลับจะกลายเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนาเทคโนโลยีของไทย และทำให้ตัดโอกาสผู้ประกอบการรายย่อยที่จะพัฒนาองค์ความรู้ของประเทศไทยขึ้นมาให้มีสถานภาพเพียงพอที่จะแข่งขันกับบริษัทต่างชาติต่อไป